

**Huvudman**

NTI Gymnasiet Macro AB  
Org.nr. 556120-3679  
info@ntig.se

**Beslut**

Datum 2024-06-11  
Dnr 2024:896  
Sida 1 (23)

## Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan NTI Gymnasiet Nacka Strand i Nacka kommun.

## Beslut

### Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) NTI Gymnasiet Macro AB att senast den **14 oktober 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande poängplan och timplan, arbetsplatsförlagt lärande (apl) samt bedömning och betygssättning. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om NTI Gymnasiet Macro AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### NTI Gymnasiet Macro AB ska vidta följande åtgärder

#### Poängplan och timplan för el- och energiprogrammet

1. Se till att utbildningen på el- och energiprogrammet följer gällande bestämmelser om poängplan och kurser för programmet. Utbildning som påbörjats från och med höstterminen 2023 ska omfatta 2 800 gymnasiepoäng, varav kurser inom gymnasiegemensamma ämnena ska omfatta 900 gymnasiepoäng och kurser inom programfördjupning ska omfatta 800 gymnasiepoäng. Kurserna svenska 2 och 3 samt engelska 6 ska ingå i de gymnasiegemensamma ämnena. Huvudmannen ska inkomma med skolans timplan för elever som påbörjat sin utbildning från och med höstterminen 2023 (Bilaga 2 till skollagen, bilaga 1 till gymnasieförordningen [2010:2039] samt bilaga 1 till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2010:40) om kurser för el- och energiprogrammet).
2. Huvudmannen ska besluta om antalet undervisningstimmar för kurserna svenska 2 och 3 samt om hur undervisningstiden för dessa kurser ska fördelas över läsåren för utbildning på el- och

energiprogrammet som påbörjats från och med höstterminen 2023. Utbildningen ska omfatta minst 2 720 undervisningstimmar. Huvudmannen ska inkomma med timplan för elever som påbörjat sin utbildning från och med höstterminen 2023, där kurserna svenska 2 och 3 ingår (16 kap. 3 och 18 §§ skollagen samt 4 kap. 22-23 §§ gymnasieförordningen).

### **Utbildning i arbetsplatsförlagt lärande (apl) på el- och energiprogrammet**

1. Se till att skaffa relevanta apl-platser till elever som läsåret 2024/25 går årskurs 2 och 3 på el- och energiprogrammet. Det innebär att huvudmannen ska ha träffat överenskommelser om apl med arbetsgivare. Huvudmannen ska ge in en förteckning över samtliga elever i årskurs 2 och 3 där det framgår vilken apl-plats som huvudmannen har ordnat för respektive elev samt kontaktuppgifter till aktuella arbetsplatser (16 kap. 16 § andra stycket skollagen och 4 kap. 12 § gymnasieförordningen).
2. Se till att elever som går årskurs 2 och 3 på el- och energiprogrammet erbjuds apl i den omfattning som de har rätt till och i enlighet med rektorns beslut om hur apl ska förläggas. Huvudmannen ska ge in en redogörelse för i vilken omfattning samtliga elever i årskurs 3 läsåret 2024/25 har haft apl under vår- och höstterminen 2024 till och med den 7 oktober 2024 (16 kap. 16 § andra stycket skollagen samt 4 kap. 12 och 22 §§ gymnasieförordningen).
3. Se till att skolförlagd utbildning motsvarande apl endast används i de fall planerade platser för apl inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kunnat råda över eller då utbildningen av säkerhetsskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan. Huvudmannen ska, innan beslut om att apl ska bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan, samråda med det lokala programrådet. Inkom, i förekommande fall, med en förteckning över elever som inte kan erbjudas en apl-plats, en redogörelse för vilka omständigheter som ligger till grund för detta samt en redogörelse för genomförda samråd med det lokala programrådet (4 kap. 13 § gymnasieförordningen).
4. Se till att apl utgår från ämnets syfte och behandlar centralt innehåll i de kurser eller delar av kurser som enligt rektorns beslut är förlagda till apl. Detsamma gäller för eventuell skolförlagd utbildning motsvarande apl. Detta innebär att ansvarig lärare i respektive kurs ska planera för elevernas lärande på apl. Huvudmannen ska inkomma med en beskrivning över vilket

centralt innehåll som ska behandlas inom apl i årskurs 2 och 3 på el- och energiprogrammet (1 kap. 3 § och 16 kap. 21 och 23 §§ skollagen samt 1 kap. 4 § och 4 kap. 12-13 §§ gymnasieförordningen).

5. Se till att det utses en handledare på arbetsplatsen samt att det görs en bedömning av om handledaren är lämplig samt har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget. Huvudmannen ska ge in en förteckning över utsedda handledare för elever på apl under höstterminen 2024 samt en beskrivning av hur bedömningen av handledare har genomförts (4 kap. 14 § gymnasieförordningen).
6. Se till att omyndiga elevers vårdnadshavare samma dag informeras om eleven utan giltigt skäl uteblivit från apl. Huvudmannen ska redogöra för hur skolenheten säkerställer att kontinuerlig frånvarorapportering sker under apl (15 kap. 16 § skollagen och 12 kap. 1 § gymnasieförordningen).

### Bedömning och betygssättning

1. Se till att lärare vid betygssättning av kurser där apl ingår på el- och energiprogrammet gör en allsidig och sammantagen bedömning av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterier som gäller för kursen och sätter det betyg som bäst motsvarar elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren vid betygssättningen ska beakta de kunskaper som eleverna visat under apl. Huvudmannen ska redogöra för hur huvudmannen har säkerställt att de kunskaper som elever visar under apl beaktas vid betygssättningen (15 kap. 22 och 24 §§ skollagen, 8 kap. 2 § gymnasieförordningen samt förordningen [SKOLFS 2011:144] om läroplan för gymnasieskolan, nedan Lgy 11, avsnitt 2.5 Bedömning och betyg)
2. Se till att eleverna i årskurs 2 och 3 på el- och energiprogrammet informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen i de kurser där apl ingår. Huvudmannen ska redogöra för hur och när denna information har förmedlats i var och en av de kurser där apl ingår (3 kap. 3 och 15 §§ skollagen samt Lgy 11 avsnitt 2.5 Bedömning och betyg).

### Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) NTI Gymnasiet Macro AB en anmärkning avseende brister rörande tillgång till elevhälsa. NTI Gymnasiet Macro AB ska senast den **14 oktober 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att

avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### **Områden utan konstaterade brister**

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser tillgång till lokaler och utrustning.

### **Redovisning av åtgärder**

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:896) i de handlingar som sänds in.

## **Om ärendet**

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden våren 2024 inlett en tillsyn av NTI Gymnasiet Nacka Strand i Nacka kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid el- och energiprogrammet på NTI Gymnasiet Nacka Strand följer gällande bestämmelser om poängplan, timplan, arbetsplatsförlagt lärande (apl), bedömning och betygssättning, tillgång till elevhälsa samt tillgång till lokaler och utrustning.

Tillsynen har genomförts genom att Skolinspektionen inledningsvis har begärt in viss dokumentation från huvudmannen, bland annat scheman för årskurserna 1-3, aktuella timplaner och fördelningen av beslutad undervisningstid för respektive årskurs samt signerade betygskataloger för årskurs 3 vårterminen 2022 till och med höstterminen 2023.

Skolinspektionen har även efterfrågat uppgifter om undervisande personal och personal inom elevhälsan.

Vid skolbesök den 21-22 februari 2024 har myndigheten genomfört intervjuer med elever och lärare samt genomfört observation av skolans lokaler och tillgången till IT-utrustning för eleverna på el- och energiprogrammet. Skolinspektionen har därefter haft digitala intervjuer med personal i elevhälsan och rektorn den 27 respektive den 29 februari 2024 samt kompletterande digitala intervjuer med elever och lärare den 28-29 februari 2024. Skolinspektionen har även samtalat med ett antal handledare åt elever som gör apl under vårterminen 2024 den 21-23 maj 2024 samt inhämtat uppgifter om genomförd apl för årskurs 2 (vårterminen 2024) och årskurs 3 (vår- och höstterminen 2023) och viss

kompletterande information från huvudmannen. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

## Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar enligt 2 kap. 8 § skollagen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Vidare ska huvudmannen enligt 4 kap. 7 § skollagen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten.

## Föreläggande

### Poängplan och timplan för el- och energiprogrammet

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av aktuella timplaner för årskurs 1 (IT23), årskurs 2 (IT22) och årskurs 3 (IT21) på el- och energiprogrammet med inriktning dator- och kommunikationsteknik vid NTI Gymnasiet Nacka Strand. I timplanerna anges vilka kurser som programmet omfattar, antalet gymnasiepoäng för respektive kurs samt hur undervisningstimmar för dessa kurser fördelas över terminerna. I skolans timplaner motsvarar 100 gymnasiepoäng också 100 undervisningstimmar.

I timplanen för elever som påbörjat utbildningen höstterminen 2023 (IT23) är kursen engelska 6 utlagd som en kurs inom programfördjupning i stället för som en kurs inom de gymnasiegemensamma ämnena. Kurserna inom programfördjupning omfattar sammanlagt 800 gymnasiepoäng, liksom kurserna inom de gymnasiegemensamma ämnena. Programmet omfattar totalt sett 2 700 gymnasiepoäng.

Av timplanen för IT23 framgår vidare att inga undervisningstimmar är utlagda i kurserna svenska 2 och 3, trots att kurserna ser ut att ingå i programmet. Timplanen omfattar sammanlagt 2 501 undervisningstimmar.

### Rättslig reglering

Av 16 kap. 3 § skollagen framgår att ett yrkesprogram ska innehålla det som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå.

Av 16 kap. 18 § skollagen framgår att eleverna har rätt till ett minsta antal undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Den garanterade undervisningstiden för elever på yrkesprogram som omfattar 2 800 gymnasiepoäng är 2 720 undervisningstimmar. För elever som har valt bort delar av det som krävs för grundläggande behörighet enligt 3 § minskas den garanterade undervisningstiden i motsvarande omfattning.<sup>1</sup>

Av 4 kap. 22 § gymnasieförordningen i dess tidigare lydelse framgår att för nationella program i gymnasieskolan beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje kurs, varje ämnesområde och gymnasiearbetet samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren. Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid.<sup>2</sup>

Av 4 kap. 23 § gymnasieförordningen i dess lydelse mellan den 1 januari 2023 och den 1 januari 2024 framgår att yrkesprogrammen ska innehålla kurserna svenska 1, 2 och 3, eller svenska som andraspråk 1, 2 och 3, och engelska 5 och 6. En elev på ett yrkesprogram får välja bort kurserna svenska 2 och 3, eller svenska som andraspråk 2 och 3, och engelska 6.<sup>3</sup>

I bilaga 2 till skollagen återfinns poängplanen för nationella program i gymnasieskolan och i bilaga 1 till gymnasieförordningen finns ytterligare bestämmelser om de nationella programmens inriktningar. Vilka kurser som ska ingå i el- och energiprogrammet och dess inriktningar framgår av bilaga 1 till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2010:40) om kurser för el- och energiprogrammet. Enligt Skolverkets beslutade programstruktur för el- och energiprogrammet med inriktning dator- och kommunikationsteknik som gäller för elever som påbörjat sin utbildning från och med den 1 juli 2023 ska programmet omfatta följande:

Kurser inom gymnasiegemensamma ämnena - 900 gymnasiepoäng  
Kurser inom programgemensamma ämnena - 400 gymnasiepoäng  
Kurser inom inriktningen dator- och kommunikationsteknik - 400 gymnasiepoäng

---

<sup>1</sup> Bestämmelserna i 16 kap. 3 och 18 §§ skollagen trädde i kraft den 1 januari 2023 genom lag (2022:275). Lagen tillämpas för första gången på utbildning som påbörjats höstterminen 2023.

<sup>2</sup> Bestämmelserna i 4 kap. 22 och 23 §§ gymnasieförordningen har nya lydelse från den 1 januari 2024 genom förordning (2023:654). Förordningen tillämpas för första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

<sup>3</sup> Bestämmelsen i 4 kap. 23 § gymnasieförordningen i dess lydelse före den 1 januari 2024 trädde i kraft den 1 januari 2023 genom förordning (2022:1105) och (2022:1545). Förordningen tillämpas för första gången på utbildning som påbörjats höstterminen 2023.

Kurser som erbjuds som programfördjupning - 800 gymnasiepoäng  
Individuellt val - 200 gymnasiepoäng  
Gymnasiearbete - 100 gymnasiepoäng

Som kurser inom de gymnasiegemensamma ämnena ska bland annat kurserna engelska 5 och 6 ingå.

### **Skolinspektionens bedömning**

För elever som påbörjat sin utbildning på ett nationellt yrkesprogram höstterminen 2023 eller senare gäller nya bestämmelser om programmets omfattning och garanterad undervisningstid. De nya reglerna ska ge elever på yrkesprogram ökade möjligheter att få grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå, genom att de kurser som krävs för sådan grundläggande behörighet numera ingår i programstrukturen för alla yrkesprogram. Förändringen innebär att kurserna svenska 2 och 3 eller svenska som andraspråk 2 och 3 samt engelska 6 ingår i de gymnasiegemensamma ämnena på alla yrkesprogram. El- och energiprogrammets omfattning har därmed utökats till 2 800 gymnasiepoäng och minst 2 720 undervisningstimmar. Det är de gymnasiegemensamma ämnena som har utökats till 900 gymnasiepoäng.

Av inkommen timplan för IT23 framgår att el- och energiprogrammet för de elever som börjat utbildningen höstterminen 2023 inte omfattar 2 800 gymnasiepoäng. Det framgår vidare att de gymnasiegemensamma ämnena endast omfattar 800 gymnasiepoäng (inte 900) samt att engelska 6 inte ingår i de gymnasiegemensamma ämnena utan ligger som kurs inom programfördjupning. Detta utgör brister.

Av timplanen framgår dessutom inte antalet undervisningstimmar för kurserna svenska 2 och 3 samt hur undervisningstimmarerna för dessa kurser fördelas mellan läsåren, vilket också utgör en brist. Vidare utgör det en brist att timplanen totalt sett inte omfattar 2 720 undervisningstimmar.

### **Utbildning i apl på el- och energiprogrammet**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

##### Omfattningen av apl på el- och energiprogrammet

I intervjuer med elever och personal samt av inkomna scheman framkommer att eleverna har apl under hela vårterminen i årskurs 2 och hela höstterminen i årskurs 3 samt att apl och skolförlagd apl är förlagt till hela onsdagar och torsdagar. Sammanlagt innebär upplägget 16 veckors apl.

Elever i årskurs 3 uppger att det har varit upp till dem själva att ordna en apl-plats samt att endast två elever har fått hjälp av skolan med att hitta en lämplig arbetsplats för apl. Eleverna berättar att tre till fem elever inte har varit ute på någon arbetsplats alls samt att närmare tio elever var på skolan under höstterminens apl-period för att göra delar av apl skolförlagt. Rektorn och lärarna bekräftar elevernas uppgifter om att många elever i nuvarande årskurs 3, IT21, inte har haft någon apl-plats. Enligt lärarna försökte personal på skolan hitta apl-platser åt eleverna, men det var svårt.

Av kompletterande uppgifter från huvudmannen gällande apl för eleverna i årskurs 3 framgår att endast åtta av 23 elever har fått apl på en arbetsplats i minst 15 veckor. Sex elever har inte varit ute på en arbetsplats överhuvudtaget, utan enbart fått skolförlagd apl. Dessutom är det sex elever som, medräknat såväl apl på en arbetsplats som skolförlagd apl, inte har fått 15 veckors apl.

Såväl rektorn som lärare och elever säger dock att det har skett förbättringar var gäller det arbetsplatsförlagda lärandet och att situationen är en annan för de elever som går i årskurs 2, IT22, och som gör sin första apl-period nu under vårterminen 2024. Från höstterminen 2023 har skolan en ny apl-samordnare som hjälpt till att ordna apl-platser så att alla elever i årskurs 2 på el- och energiprogrammet har fått en apl-plats för vårterminens apl. Av huvudmannens kompletterande redovisning framgår också att alla elever i årskurs 2 hade en apl-plats vid tidpunkten för huvudmannens komplettering, den 9 april 2024. Vidare framgår att samtliga elever bortsett från en hade haft fyra och en halv veckors apl i slutet av mars 2024. En elev hade endast haft tre och en halv veckors apl.

Enligt uppgifter från en av fem handledare som Skolinspektionen kontaktat i slutet av elevernas apl-period för vårterminen 2024 har de två elever som varit på handledarens arbetsplats gjort apl på onsdagar och torsdagar. På onsdagarna har eleverna dock endast haft apl under förmiddagarna.

#### Utbildningen i apl

Enligt timplanen för årskurs 3, IT21, är en av de kurser som ingår i apl tillämpad programmering. Undervisande lärare i kursen uppger dock att kursen inte ingår i apl, utan att det bara ser ut så i timplanen. Det var skolans tidigare rektor som bestämde att det skulle vara så. Läraren berättar att läraren under förra läsåret, 2022/23, förde in närvaro på apl för eleverna trots att eleverna inte gjorde något på apl (varken apl på en arbetsplats eller skolförlagd apl) som tillhörde kursen tillämpad programmering. Detta läsår har läraren valt att inte anmäla närvaro på apl i kursen för eleverna i IT21 eftersom kursen i praktiken inte ingår i apl.

Skolans rektor uppger i intervju att det är ett problem att arbetsplatser inte vill lägga ut programmeringsuppdrag till elever och att timplanen därför

har ändrats för IT22 och IT23. För dessa klasser ingår inte kursen tillämpad programmering i apl. Rektorn tillägger att extra undervisningstid i kursen har schemalagts för eleverna i IT21 under vårterminen 2024 för att säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisningstid i kursen.

Eleverna i årskurs 3 berättar att de inte fick så mycket information från skolan innan de gick ut på apl. På frågan om någon från skolan gick igenom kursernas moment med eleverna och deras handledare inför apl och bestämde vilka moment som de skulle arbeta med på arbetsplatsen svarar samtliga elever "nej". Även lärare uppger att skolan har haft dålig koll på vad eleverna i årskurs 3 har gjort på sina arbetsplatser och av inskickad dokumentation från huvudmannen framgår att trepartssamtal mellan yrkeslärare, elev och handledare inte har genomförts för alla elever i årskurs 3 som har haft apl på en arbetsplats.

Vad gäller undervisningen i skolförlagd apl säger en elev i årskurs 3 att det var "våldigt flummigt". Ibland var lärare där och ibland inte. Eleven berättar vidare att eleverna hade en form av loggbok där de skulle fylla i vad de arbetade med, men när det inte var någon lärare på plats fick eleverna ingen uppgift att genomföra. Två lärare uppger att mer än hälften av lektionerna i skolförlagd apl för IT21 inte var lärarledda. Såväl elever som lärare uppger att det framför allt var en lärare som inte hade undervisning i skolförlagd apl enligt schemat. Enligt läraren själv berodde det på att läraren under ungefär hälften av lektionerna samtidigt var schemalagd för undervisning i andra kurser. Rektorn säger att skolförlagd apl har varit utlagd på schemat, men om lärarna har varit där eller inte vet inte rektorn.

Skolans rektor medger att det har funnits brister i apl för eleverna i IT21, men att apl för eleverna i årskurs 2 har styrts upp. Enligt rektorn har alla elever i årskurs 2 fått en apl-plats som är relevant för utbildningen och en personal på skolan ringer varje vecka runt till apl-platserna och kollar att det som eleverna gör där matchar innehållet i de kurser som ska genomföras som apl. Elever i årskurs 2 uppger däremot att det finns två elever i klassen, eleverna 17 och 18, som på sin apl-plats genomför uppgifter som mer handlar om vaktmästeri.

Skolinspektionen har i slutet av maj 2024 samtalat med den apl-handledare som enligt huvudmannens uppgifter är ansvarig för eleverna 17 och 18. Handledaren uppger att elev 18 bytte apl-plats i slutet av april. Anledningen till att eleven bytte apl-plats var för att eleven hittade en annan apl-plats med koppling till IT. Handledaren förklarar att tanken var att eleverna skulle arbeta med IT, men att det inte blev så på grund av att arbetsplatsens IT-ansvarige ansåg att eleverna inte kunde tillåtas hantera känsliga personuppgifter utifrån bestämmelserna i dataskyddsförordningen. Detta uppmärksammades en eller två veckor efter att eleverna hade påbörjat sin apl. Eleverna har i stället fått jobba med mer praktiska saker som att måla,

spackla och sätta upp saker. De arbetsuppgifter som har varit IT-relaterade har handlat om att genomföra installationer, men enligt handledaren har detta varit en liten del av elevernas uppgifter under apl. En annan handledare för en elev i årskurs 2 uppger att ganska många av de uppgifter som dennes elev har utfört inte har varit IT-relaterade. Skolinspektionen har sammanlagt kontaktat fem handledare för elever i årskurs 2 och samtliga har uppgett att det inte haft något samtal med skolan där de bestämt vilka moment i olika kurser som eleverna ska arbeta med, utan att de mer allmänt har pratat om arbetsuppgifter som eleverna kan utföra.

Huvudmannen har angående elev 17 uppgett att eleven visade sig ha låga kunskaper inom IT tidigt under apl-perioden, vilket medförde anpassningar av apl-platsen och att arbete med IT-relaterade uppgifter därefter successivt har ökat. Elevens framsteg och kunskapsutveckling samt vilket stöd eleven har fått har dokumenterats för att säkerställa att det arbetsplatsförlagda lärandet ska vara relevant och givande. Därtill uppger huvudmannen att eleven har fått extrauppgifter kopplade till innehållet i kursen att utföra på apl-platsen för bedömning av skolans lärare.

#### Apl under ledning av handledare

Eleverna i årskurs 3 uppger att de tror att lärarna kollade upp handledarna under den apl som genomfördes under vårterminen 2023 i årskurs 2, men en elev tillägger att det nog inte hanns med under apl:en i årskurs 3. En elev säger att elevens handledare inte kollades upp av skolan. Eleven tror att skolan endast pratade med chefen på arbetsplatsen. En elev uppger att eleven hade skolans biträdande rektor, som saknade kunskaper om det som skulle genomföras på apl, som handledare eftersom det inte fungerade på elevens apl-plats.

Tidigare apl-samordnare, som var administrativt ansvarig för apl under vårterminen 2023 och även delvis involverad i apl under höstterminen 2023, uppger att det var ett delat ansvar mellan lärarna på el- och energiprogrammet att kolla upp om utsedda handledare för eleverna i IT21 var lämpliga för uppdraget. Lärarna hade några elever vardera vars apl de hade huvudansvaret för och huvudansvarig lärare skulle också kolla upp handledaren på respektive apl-plats. Enligt den tidigare apl-samordnaren var det dock cirka fem elever som inte fick någon huvudansvarig lärare för apl. Rektorn säger att det kan vara så att det var några elever i IT21 som ingen lärare på skolan ansvarade för.

Vad gäller apl för eleverna i årskurs 2, IT22, uppger lärare att det är den nuvarande apl-samordnaren som bedömer om handledarna på apl-platserna är lämpliga. Apl-samordnaren berättar att detta innebär att kontrollera att det finns en teknisk bakgrund hos handledarna, besöka arbetsplatserna, gå igenom handledarnas ansvar samt vilka uppgifter eleverna kan utföra. Apl-samordnaren rekommenderar även handledarna

att gå Skolverkets handledarutbildning. De intervjuade eleverna i årskurs 2 uppger att de är nöjda med sina handledare och att de upplever att handledarna kan hjälpa dem på ett bra sätt.

Skolinspektionen har, som ovan nämnt, kontaktat fem handledare för elever i IT22 som gör apl nu under vårterminen 2024. Av dessa fem är det en handledare, B.E, som uppger att hen inte är medveten om att hen har det uppdraget. B.E uppger att det finns två elever som gör apl på arbetsplatsen och att hen har träffat eleverna, men inte mer än så. Eleverna sitter i en lokal och arbetar med en hemsida, men exakt vad eleverna gör vet inte B.E. På frågan om det finns någon i lokalen som ger eleverna uppgifter, kontrollerar vad de gör och kan hjälpa dem ifall de stöter på problem svarar B.E att hen tror att elevernas lärare är där ibland och hjälper eleverna. B.E förklarar att hen inte har några IT-kunskaper och därför inte kan hjälpa eleverna. B.E berättar vidare att hen hade kontakt med apl-samordnaren innan eleverna påbörjade sin apl och att de då pratade om att eleverna skulle arbeta med en hemsida och att apl-samordnaren skulle ge eleverna uppgifter. Sedan skulle B.E ha ett möte med apl-samordnaren för att närmare gå igenom vad eleverna skulle göra, men det har inte blivit av.

Huvudmannen har bemött uppgifterna från B.E. Enligt huvudmannen har B.E skrivit under ett samverkansavtal med skolan och varit kontaktperson för de två berörda eleverna medan en annan person, T.D, varit elevernas handledare. Huvudmannen uppger att enligt apl-samordnaren har eleverna utfört arbetsuppgifter som varit kopplade till kurs eller del av kurs som rektorn beslutat ska förläggas på apl. Huvudmannen har bifogat det aktuella samverkansavtalet, av vilket det framgår att B.E är såväl kontaktperson som ansvarig handledare för eleverna.

#### Frånvarorapportering i samband med apl

Lärare uppger att frånvarorapporteringen i samband med apl inte har fungerat för eleverna i årskurs 3. Under apl-perioderna skulle eleverna i IT21 använda en app eller skolans digitala system för att rapportera eventuell frånvaro från apl. När eleverna var ute på apl fick skolan dock vetskap om att appen fungerade väldigt dåligt. En lärare tror att frånvaron i stället rapporterades till skolan via e-postmeddelanden från både elev och apl-handledare, men läraren är osäker. Rektorn säger att det finns elever i IT21 för vilka skolan saknar uppgifter om elevernas närvaro under apl.

Elever och lärare berättar att vad gäller eleverna i årskurs 2, IT22, ska eleverna anmäla frånvaro under apl till sin apl-handledare och apl-samordnaren samt registrera frånvaron i skolans digitala system. Rektorn och lärarna uppger att apl-samordnaren stämmer av uppgifterna varje vecka genom att ringa upp handledarna och kontrollera att eleverna endast varit frånvarande från apl i den omfattning som de rapporterat in till skolan.

I samtal med handledare för eleverna i IT22 uppger två handledare att de en till två gånger per månad har fått e-postmeddelanden från apl-samordnaren, där apl-samordnaren efterfrågat uppgifter kring elevernas närvaro. En annan handledare uppger att handledaren måste rapportera elevernas närvaro till skolan varannan vecka samt lämna in en närvaroblankett till skolan i slutet av elevernas apl-period. Ytterligare en handledare uppger att handledaren noterar elevernas närvaro så att handledaren i efterhand kan lämna uppgifter om detta till skolan. Handledaren berättar vidare att handledaren har kontakt med skolans apl-samordnare cirka två gånger per månad där de pratar om hur det går för eleverna på arbetsplatsen. Samtliga handledare uppger att det inte finns något system för dem att dagligen rapportera frånvaro för eleverna.

### **Rättslig reglering**

#### Arbetsplatsförlagt lärande (apl)

Ett yrkesprogram ska enligt 16 kap. 16 § andra stycket skollagen innehålla arbetsplatsförlagt lärande.

Med arbetsplatsförlagt lärande avses enligt 1 kap. 3 § gymnasieförordningen lärande på ett program som genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan.

Arbetsplatsförlagt lärande ska enligt 4 kap. 12 § gymnasieförordningen i dess lydelse före den 1 januari 2024 förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. Varje vecka som genomförs på en arbetsplats ska för en elev i gymnasieskolan anses motsvara 23 timmars garanterad undervisningstid. Huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att detta uppfyller de krav som finns för utbildningen. Rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.<sup>4</sup>

Av 4 kap. 13 § gymnasieförordningen framgår att om arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas på ett yrkesprogram i gymnasieskolan får utbildningen anordnas bara om planerade platser för arbetsplatsförlagt lärande inte kan tillhandahållas på grund av omständigheter som huvudmannen inte kunnat råda över, eller utbildningen av säkerhetsskäl inte kan förläggas till en arbetsplats utanför skolan. Det arbetsplatsförlagda lärandet ska i dessa fall bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan. Innan huvudmannen för en gymnasieskola beslutar om detta ska huvudmannen samråda med det lokala programrådet. Om utbildning har skolförlagts på grund av att arbetsplatsförlagt lärande inte kan erbjudas,

---

<sup>4</sup> Bestämmelsen i 4 kap. 12 § gymnasieförordningen har en ny lydelse från den 1 januari 2024 genom förordning (2023:654).

ska huvudmannen vidta de åtgärder som behövs för att utbildningen så snart som möjligt ska förläggas till en arbetsplats.

I motiven till bestämmelsen om arbetsplatsförlagt lärande på yrkesprogram i gymnasieskolan, prop. 2008/09:199 s. 63 f., anges att apl är avgörande för att utbildningen ska få sådan kvalitet, djup och verklighetsförankring att eleverna blir anställningsbara. Yrkesutbildning handlar om mer än yrkeskunskaper. Det handlar också om att förstå yrkeskulturen och att bli del av yrkesgemenskapen på en arbetsplats för att utveckla en yrkesidentitet. Den arbetsplatsförlagda delen av en utbildning är så avgörande för kvaliteten att utbildningen i normalfallet inte bör anordnas om apl inte kan tillhandahållas under överskådlig tid. Tillgången på apl-platser varierar dock från år till år. Förutsättningarna kan snabbt ändras för en arbetsgivare som träffat avtal om apl med en huvudman. Om apl-platser försvinner på grund av händelser som huvudmannen inte kunnat förutse då eleven togs emot till en utbildning, bör huvudmannen därför även fortsättningsvis kunna förlägga motsvarande del av utbildningen till skolan.

Av 4 kap. 14 § gymnasieförordningen framgår att det för en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitas som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig.

I förarbetena till tidigare reformer av utbildningen i gymnasieskolan, prop. 1990/91:85 s. 102, framhölls att den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen ska planeras och genomföras med utgångspunkt i de utbildnings- och undervisningsmål som fastställs. Den skall ske under ledning av en för uppgiften kvalificerad handledare som arbetsplatsen tillhandahåller. Det ankommer på skolhuvudmannen att försäkra sig om handledarens kvalifikation för uppgiften och att när kvalificerad handledare saknas, anordna utbildning för dessa.

#### Undervisningstid och lärande

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att med undervisning avses processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden. Med utbildning avses verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt skollagen inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

I förarbetena till skollagen, prop. 2009/10:165 s. 633, anges att i definitionen av begreppet undervisning ligger att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste

en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras. Exempelvis är slumpmässigt TV-tittande som inte ingår om en del i pedagogisk planering inte undervisning i lagens mening.

Av 3 kap. 4 § gymnasieförordningen framgår att det ska finnas ett schema för läsåret eller kortare tid som innehåller uppgifter om samtliga undervisningspass och lärare.

Av 16 kap. 21 och 23 §§ skollagen samt 1 kap. 4 § gymnasieförordningen i bestämmelsernas tidigare lydelse framgår att det för varje ämne ska finnas en ämnesplan och att utbildningen inom varje ämne ska ges i form av en eller flera kurser. Ämnesplanerna innehåller respektive ämnes syfte, vilka kurser som ingår i ämnet och det centrala innehållet för varje kurs.<sup>5</sup>

#### Elevernas närvaro i utbildningen

Enligt 15 kap. 16 § skollagen ska en elev i gymnasieskolan delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i gymnasieskolan utan giltigt skäl uteblir från den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag.

Av 12 kap. 1 § gymnasieförordningen framgår att om en elev på grund av sjukdom eller av annan orsak inte kan delta i skolarbetet, ska det snarast anmälas.

### **Skolinspektionens bedömning**

#### Eleverna får inte apl i den omfattning som de har rätt till

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att ordna apl-platser till elever i årskurs 2 och 3 på el- och energiprogrammet.

Utredningen visar att för eleverna i årskurs 3, IT21, har det varit upp till eleverna själva att ordna en apl-plats. Endast åtta av 23 elever har fått apl på en arbetsplats under minst 15 veckor. Merparten av övriga elever har i någon mån haft skolförlagd apl under vår- eller höstterminen 2023.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har gjort tillräckliga ansträngningar för att försöka skaffa apl-platser under vår- och höstterminen 2023 och att anledningen till att så få elever i årskurs 3 fått en apl-plats således inte berott på omständigheter som huvudmannen inte

---

<sup>5</sup> Bestämmelserna i 16 kap. 21 och 23 §§ skollagen har nya lydelse genom lag (2022:147) och bestämmelsen i 1 kap. 4 § gymnasieförordningen har en ny lydelse genom förordning (2023:654). Lagen och förordningen tillämpas för första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som har påbörjats före den 1 juli 2025.

kunnat råda över eller säkerhetsskäl. Eleverna i årskurs 3 har därför inte fått apl i den omfattning som de har rätt till, vilket utgör en brist.

Utredningen visar dock att skolan har vidtagit åtgärder för att förbättra det arbetsplatsförlagda lärandet på el- och energiprogrammet och att situationen har blivit bättre för eleverna i årskurs 2, IT22. Tack vare hjälp från skolans apl-samordnare har alla elever i årskurs 2 haft en apl-plats under vårterminen 2024. Däremot framgår det att alla elever inte har haft apl i den omfattning som schemalagts, det vill säga hela onsdagar och torsdagar varje vecka under terminen. Eftersom eleverna inte har fått den schemalagda tiden, har eleverna inte fått den undervisningstid som följer av huvudmannens timplan. Detta utgör en brist.

Eleverna får inte apl i enlighet med rektorns beslut om vilka delar av kurser som ska förläggas till arbetsplatser genom apl, och den apl som genomförs utgår inte alltid från ämnets syfte och behandlar centralt innehåll i de kurser eller delar av kurser som förlagts till apl

Skolinspektionen bedömer att skolan inte uppfyller författningarnas krav när det gäller genomförandet av apl i enlighet med rektorns beslut om vilka kurser eller delar av kurser som ska förläggas till arbetsplatser genom apl. Av Skolinspektionens utredning framgår även att utbildningen i apl för elever i årskurs 2 och 3 inte alltid utgår från ämnets syfte och behandlar centralt innehåll i de kurser eller delar av kurser som förlagts till apl.

Det framgår att en kurs, tillämpad programmering, inte har genomförts som apl för eleverna i årskurs 3, IT21, trots att kursen enligt beslutad timplan ska ingå i apl, vilket är en brist. Det framgår vidare, vad gäller IT21, att skolans kontakt med elevernas arbetsplatser har varit låg och att lärarna har dålig koll på vad eleverna har gjort på sina arbetsplatser. Dessutom framgår det att den utbildning som getts på skolan i stället för apl (skolförlagd apl) inte alltid har skett under ledning av lärare och att eleverna inte har haft uppgifter att arbeta med när lärare inte funnits på plats. Enligt Skolinspektionens bedömning medför detta att eleverna inte kan anses ha fått en utbildning som utgår från ämnets syfte och behandlar centralt innehåll i de kurser eller delar av kurser som förlagts till apl. Detta utgör en brist.

Skolinspektionens utredning visar vidare att det finns elever i årskurs 2, IT22, som har gjort apl på arbetsplatser där eleverna fått utföra arbetsuppgifter som har mycket liten koppling till de kurser eller delar av kurser som är förlagda till apl. Detta begränsar elevernas möjligheter att få sådan kvalitet, djup och verklighetsförankring i utbildningen att eleverna blir anställningsbara, vilket är en brist. Huvudmannen har beträffande en av dessa elever uppgett att elevens låga kunskaper inom IT medfört anpassningar av arbetsuppgifterna under apl. Skolinspektionen anser dock att även om eleven haft för låga kunskaper för att kunna genomföra

planerade arbetsuppgifter så ska de arbetsuppgifter som tilldelas eleven ha koppling till de kurser som förlagts till apl.

#### Eleverna får inte apl under ledning av en lämplig handledare

Skolinspektionen bedömer att skolan inte uppfyller författningarnas krav vad gäller att eleverna på el- och energiprogrammet ska få apl under ledning av handledare som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms lämplig. Skolinspektionens utredning visar att det finns elever i årskurs 3 som haft handledare under apl som inte kollats upp av skolan, vilket är en brist. Utredningen visar även att det finns elever i både årskurs 2 och 3 som saknat tillgång till handledare från verksamheten med nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget, vilket också utgör en brist.

#### Det finns brister i frånvarorapporteringen under apl

Skolinspektionen bedömer slutligen att det finns brister i frånvarohanteringen under apl. Av utredningen framgår att skolans rektor och personal inte kan redogöra för hur närvaron på apl har sett ut för samtliga elever i årskurs 3 som har gjort apl under vår- och höstterminen 2023. Vidare framgår det att det för eleverna i årskurs 2 är upp till eleverna att rapportera frånvaro på apl och att frånvaron endast följs upp med arbetsplatsen en till två gånger i månaden. Detta innebär att skolan inte kan fullgöra sitt ansvar att meddela omyndig elevs vårdnadshavare att eleven har varit frånvarande utan giltigt skäl, vilket är en brist.

### **Bedömning och betygssättning**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Enligt elever och lärare sker utvecklingssamtal en gång per termin i alla klasser. Eleverna berättar att de i samband med utvecklingssamtalen bland annat får information om hur de ligger till i olika kurser. Eleverna förklarar att de även har andra samtal om detta med sina lärare, ofta efter prov eller i slutet av en termin.

Lärarna berättar att skolan har deadlines för när betygen ska vara satta och att de diskuterar betygen med eleverna två till tre veckor innan deadline. Eleverna informeras om eventuellt behov av kompletteringar flera veckor innan deadline. Lärarna uppger vidare att betyg sätts när kurserna är avslutade. Enligt eleverna är det undervisande lärare som sätter betyg.

Rektorn och lärarna berättar att om undervisande lärare är olegitimerad så sker sambedömning alltid med en legitimerad lärare. Den legitimerade läraren måste då även signera betygen. Rektorn och lärarna berättar vidare att lärarna får stöd vid betygssättningen för säkerställande av rättvisa och

likvärdiga betyg, bland annat genom sambedomning med andra lärare och kurser kring betygssättning. Eleverna i årskurs 1 tycker att det är tydligt vad som bedöms i olika kurser och att deras lärare gör bra bedömningar. Enligt eleverna grundar sig en stor del av lärarnas bedömningar på provtillfällena, men lärarna kollar även vad eleverna gör under lektionerna och hur de presterar på mindre inlämningsuppgifter. Eleverna uppger vidare att lärarna visar kursplanering och betygskriterierna inför varje provtillfälle. Även eleverna i årskurs 2 upplever att det är tydligt vad som bedöms i olika kurser. De berättar att betygskriterierna ligger utlagda på nätet tillsammans med den uppgift som ska genomföras. Det är möjligt att nå alla betyg och eleverna upplever att betygen är rättvisa.

Vad gäller bedömningen i kurser som delvis ges som apl uppger elever i årskurs 2 att de inte har haft något samtal med yrkeslärare och handledare för att gå igenom vilka moment som de har arbetat med på arbetsplatsen och hur väl de har utvecklats i förhållande till betygskriterierna. En elev säger att eleverna inte riktigt vet hur bedömningen av deras kunskaper under apl går till. Eleverna i årskurs 3 uppger att de inte har någon aning alls om hur deras kunskaper bedömts under apl. Eleverna förklarar att de har haft samtal med lärare och handledare och pratat om vad de har gjort på apl, men att de aldrig har pratat om betygskriterierna eller hur de har presterat på apl.

En lärare som betygsatt elever i årskurs 3 i kurser som delvis har genomförts som apl, uppger sig ha haft huvudansvaret för vissa elevers apl och genomfört trepartssamtal med dessa. Vad gäller övriga elever uppger läraren att läraren inte har haft koll på vad eleverna har gjort under apl annat än vad som har antecknats i en molntjänst för att skapa och dela filer. Läraren uppger att läraren har fokuserat på det som eleverna har gjort i skolan. En annan lärare, som undervisar i en kurs där 25 procent av kursen utgör apl, förklarar att läraren inför betygssättningen pratar med respektive elev om hur det går på apl-platsen och vilka uppgifter eleven har fått göra. Läraren berättar vidare att i lärarens kurs är det ytterst få moment som är möjliga att genomföra på en arbetsplats. För eleverna i årskurs 3 var det enligt läraren inte många moment i kursen som var kopplade till elevernas apl och eftersom eleverna redan hade gjort de delarna i skolan inhämtade läraren inget bedömningsunderlag från deras apl.

På frågan hur eleverna får veta hur de ligger till betygsmässigt i de kurser som är kopplade till apl svarar en lärare att den delen som genomförs på apl är så liten och att inget görs enbart på apl utan att läraren dessförinnan har sett vad eleven kan i skolan. En annan lärare säger "Vi vet ju faktiskt inte vad de gör på apl".

Av dokumentationen framgår att trepartssamtal endast har genomförts för åtta av de 17 elever i årskurs 3 som i någon utsträckning har haft apl ute på

en arbetsplats. För ingen av dessa elever har trepartssamtal genomförts både under vårterminens och höstterminens apl.

### **Rättslig reglering**

Av 3 kap. 3 § skollagen framgår att en elev i gymnasieskolan och elevens vårdnadshavare fortlöpande ska informeras om elevens utveckling.

Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Av 3 kap. 15 § skollagen framgår att eleverna ska informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen.

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad.

Enligt 15 kap. 20 § skollagen ska rektorn se till att eleven och elevens vårdnadshavare minst en gång per termin ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal).

Enligt 15 kap. 22 § skollagen ska betyg sättas på varje avslutad kurs.<sup>6</sup>

Av 15 kap. 24 § skollagen och 8 kap. 2 § gymnasieförordningen framgår att som betyg för godkända resultat på en kurs ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Betyg för ett icke godkänt resultat betecknas med ett F. Vid betygssättningen ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för kursen och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Av Lgy 11, avsnitt 2.5 Bedömning och betyg, framgår att betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygskriterier som finns för varje kurs. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterier som finns för respektive kurs och beakta även sådana kunskaper som en elev har tillägnat sig på annat sätt än genom den aktuella undervisningen.

---

<sup>6</sup> Bestämmelsen har en ny lydelse från den 15 juli 2022 genom lag 2022:147. Lagen tillämpas den första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025. För utbildning i gymnasieskolan ska äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om utbildning som påbörjats före den 1 juli 2025.

### **Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen kan konstatera att det finns brister vad gäller bedömning och betygssättning av kurser som delvis ges som apl. Utredningen visar att lärare som sätter betyg i kurser där apl ingår inte alltid beaktar de kunskaper som eleverna visat under apl vid betygssättningen. Det framgår även att eleverna inte informeras om vilka grunder som tillämpas vid betygssättningen i de kurser som delvis genomförs som apl, vilket innebär att eleverna inte informeras om sin kunskapsutveckling under apl.

Av Skolinspektionens utredning framgår dock inte annat än att huvudmannen och skolan följer skollagens bestämmelser i fråga om utvecklingssamtal, vem som sätter betyg och att betyg ska sättas efter varje avslutad kurs.

### **Val av ingripande**

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten.

NTI Gymnasiet Macro AB:s verksamhet vid NTI Gymnasiet Nacka Strand uppfyller inte författningarnas krav vad gäller poängplan och timplan, arbetsplatsförlagt lärande samt bedömning och betygssättning. Det finns därför skäl att förelägga NTI Gymnasiet Macro AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

## **Anmärkning**

### **Tillgång till elevhälsa**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av inkomna uppgifter från huvudmannen framgår att det inom skolans elevhälsa finns tillgång till specialpedagogisk kompetens på 40 procent, kurator på 40 procent, skolsköterska på 20 procent, skolläkare på 2,81 procent och skolpsykolog på 2,5 procent. Lärare uttrycker i intervju att de önskar mer stabilitet inom elevhälsan då elevhälsans personal uppges bytas ut vilket orsakar "glapp" och förändrade rutiner. Av huvudmannens uppgifter framgår bland annat att skolsköterskan har en kortare visstidsanställning från och med den 1 februari 2024 till och med den 6 juni 2024.

Skolsköterskan uppger att skolsköterskan ska genomföra hälsosamtal med alla elever i årskurs 1 som skolan inte hann med under höstterminen 2023. Eftersom endast tre hälsosamtal genomfördes under hösten, innebär det

cirka 60 hälsosamtal bara inom el- och energiprogrammet. Skolsköterskan tillägger att det dessutom kan finnas elever i årskurs 2 som inte har fått sitt hälsosamtal än samt att även uppföljande samtal ska genomföras. Skolsköterskan berättar att skolsköterskan utöver hälsosamtalen ska närvara på elevhälsans möten och genomföra uppgifter som är kopplade till enskilda elever med diagnoser. Enligt skolsköterskan får skolsköterskan "jobba på" för att hinna med allt.

I samtal med skolans tillförordnade rektor den 22 maj 2024 uppger rektorn att skolsköterskan kommer att fortsätta arbeta på skolan höstterminen 2024. Huvudmannen har emellertid i ett yttrande den 30 maj 2024 uppgett att skolsköterskan inte kommer att fortsätta sitt arbete vid skolenheten samt att skolans tillförordnade rektor ska ha en dialog med rektorn för en grannskola för att höra om deras skolsköterskas tjänst eventuellt kan utökas till att även omfatta NTI Gymnasiet Nacka Strand. Ifall det inte blir aktuellt uppger huvudmannen att den tillförordnade rektorn inom kort kommer att gå ut med en annons för att säkerställa att skolan har en skolsköterska på plats till höstterminens start. Om skolan inte lyckas rekrytera en lämplig kandidat finns det, till dess en ordinarie skolsköterska rekryteras, möjlighet att ta del av bemanningspoolen där Academias centralt anställda skolsköterskor arbetar.

### **Rättslig reglering**

För elever i grundskolan ska det enligt 2 kap. 25 § skollagen finnas tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.

### **Skolinspektionens bedömning**

Av Skolinspektionens utredning framgår att NTI Gymnasiet Nacka Strand från och med den 7 juni 2024 inte har tillgång till en skolsköterska för elevhälsans medicinska insatser, vilket utgör en brist. Även om huvudmannen har uppgett att det finns en plan för hur tillgången till skolsköterska ska lösas till höstterminen 2024, anser Skolinspektionen att det är en brist att skolan inte har tillgång till en skolsköterska under de sista dagarna av vårterminen 2024.

### **Val av ingripande**

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 11 § skollagen tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten. Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

NTI Gymnasiet Macro AB:s verksamhet vid NTI Gymnasiet Nacka Strand uppfyller inte författningarnas krav vad gäller tillgång till elevhälsa. Det framgår dock att skolans tillförordnade rektor arbetar för att rekrytera en skolsköterska. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar därför huvudmannen en anmärkning i denna del.

## Områden utan konstaterade brister

### Tillgång till lokaler och utrustning på el- och energiprogrammet

#### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Vid intervju med elever uppger eleverna i årskurs 1 och 3 att de har tillgång till lokaler och utrustning för att kunna genomföra det centrala innehållet i IT-kurserna. Eleverna i årskurs 1 berättar att det finns en datorsal på skolan, ett IT-labb, och ger exempel på praktiska moment som de har genomfört i olika IT-kurser. En elev berättar att eleverna arbetar mycket på sina laptoppar, men att det även finns tillgång till stationära datorer. Eleverna förklarar att de dessutom kan göra många praktiska moment virtuellt via visuella simuleringsverktyg. Eleverna tycker inte att de blir begränsade i hur mycket de kan lära sig eller vilka betyg de kan uppnå på grund av bristande tillgång till lokaler och utrustning.

Eleverna i årskurs 2 uppger däremot att de på grund av resursbrist inte fick genomföra så många praktiska moment under årskurs 1 i kursen datorteknik 1a. Eleverna fick i stället kolla på videos för att lära sig momenten. Eleverna anser att de fick de kunskaper som kursen skulle ge, men att kursen hade kunnat genomföras på ett bättre sätt. Eleverna uppger att de för de praktiska momenten har tillgång till stationära datorer och simuleringsverktyg. De nämner även ytterligare exempel på utrustning som används i undervisningen. Eleverna berättar vidare att många praktiska delar i utbildningen genomförs i samband med apl, till exempel vad gäller det centrala innehållet i kurserna elektronik och mikrodatorteknik, nätverksteknik samt dator- och nätverksteknik. Eleverna ger som exempel att momenten installation och underhåll av lokal skrivare samt konfigurering av grafikkort, som båda utgör delar av det centrala innehållet i kursen dator- och nätverksteknik, är sådant som genomförs på apl och som vissa elever har fått göra men inte alla. Några elever tycker att skolans IT-labb fungerar, men att utbildningen kvalitetsmässigt skulle bli bättre med ett mer välutrustat IT-labb som gör det möjligt att göra fler moment fysiskt i stället för virtuellt. En elev upplever sig dock begränsad i hur mycket eleven kan lära sig och vilka betyg eleven kan få på grund av bristfällig utrustning, men eleven säger samtidigt att det är svårt att säga att det faktiskt är så.

Flera lärare anser att skolans IT-labb har mer att önska och att skolan behöver förbättra laborationsmiljön inom IT för eleverna. Lärarna uppger att det behövs fler stationära datorer och mer fysiskt, inte digitalt, laborationsmaterial. En lärare säger att om alla elever får apl så är det tillräckligt att göra momenten i simulator i skolan, eftersom eleverna då får prova på de praktiska uppgifterna i en verklig miljö under apl. Om eleverna däremot inte får apl så funkar inte simulator som enda träningstillfälle. Elever som inte får apl får dessutom inte ta del av allt centralt innehåll som kurserna kräver. Enligt läraren gäller detta specifikt kurserna dator- och nätverksteknik, datorsamordning och support samt nätverkskurserna, vilka alla är kurser som delvis genomförs som apl.

En lärare berättar att skolan har köpt in över 20 mikrodatorer där eleverna kan installera nätverksbaserade tjänster för att kunna utföra specifika delar av kursinnehållet i lärarens kurs. Dessutom kan eleverna implementera molntjänster så att de kan kommunicera mellan nätverk. Läraren uppger att skolan även har köpt in tio stationära datorer, men att det behövs fler för att möjliggöra mer fysiskt laborationsarbete. Läraren tillägger att eleverna dock har laborerat lite på de befintliga stationära datorerna och att eleverna även brukar sitta och jobba med digitalt laborationsmaterial. En annan lärare uppger att de befintliga stationära datorerna inte bara är för få, utan att de dessutom är gamla och långsamma.

På frågan om elever begränsas i hur mycket de kan lära sig och vilka betyg de kan uppnå på grund av utrustningen säger en lärare att läraren inte tror det. Läraren undervisar elever i årskurs 3 som har gjort apl och har i samtal med apl-handledare fått höra att eleverna har tillräckliga kunskaper för att arbeta med IT. En annan lärare säger att de elever som har vissa svårigheter tappat intresse när datorerna är sega och att lärandet för dessa elever därför begränsas av skolans nuvarande utrustning.

Huvudmannen har i en kompletterande skrivelse till Skolinspektionen den 9 april 2024 uppgett att ett tillskott av 13 datorer att laborera med har tillskjutits i april 2024.

### **Rättslig reglering**

Av 2 kap. 35 § skollagen framgår att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

### **Skolinspektionens bedömning**

Av Skolinspektionens utredning framgår att såväl elever som lärare tycker att skolans utrustning för undervisningen i IT-kurserna på el- och energiprogrammet behöver förbättras. Flera lärare anser att det behövs fler stationära datorer och mer fysiskt laborationsmaterial för att eleverna ska

kunna genomföra kursmoment fysiskt, inte bara digitalt, och utveckla sina kunskaper. Samtidigt kan varken elever eller lärare ge exempel på kursinnehåll som inte kan genomföras på programmet, förutsatt att alla elever får apl såsom tänkt. Dessutom har huvudmannen uppgett att ytterligare stationära datorer har köpts in efter Skolinspektionens besök vid skolan.

Sammantaget visar Skolinspektionens utredning inte att NTI Gymnasiet Macro AB brutit mot bestämmelserna när det gäller tillgången till lokaler och utrustning på el- och energiprogrammet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av juristen Ellen Kalman.

Juristen Elina Axelsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även juristen Mirja Wallström medverkat.